

[Finansministeren.]

forbrug og begunstige danske Produkter. Om Told her egner sig til Anvendelse som generel Foranstaltning, turde dog være saare tvivlsomt, men noget andet er, at de Forandringer, som Krigen har medført i den internationale Varehandel, kan opfordre til en Undersøgelse af, om der paa enkelte Punkter skulde tiltrænges Ændringer i Toldtariffen. Jeg har derfor bedt Tolddepartementet gennemse Tariffen med Henblik paa Spørgsmaal, der maatte foreligge i saa Henseende.

Hvad angaar Spørgsmaalet om Beskatning af Brugsforeninger, der blev fremdraget saavel af det ærede Medlem Hr. Henning Hasle som af det ærede Medlem Hr. Boeck-Hansen, skal jeg henholde mig til mine Udtalelser herom under Behandlingen af Lovforslaget om den ekstraordinære Skatteudskrivning. Spørgsmaalet er nu til Underøgelse i Skattedepartementet.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard fremsatte nogle alvorlige Betragtninger angaaende de økonomiske og finansielle Udsigter for den kommende Tid, Betragtninger, som jeg i deres Grundsyn ganske deler. Endnu kan det hele for mange synes at gaa saa temmelig let, men fortsætter Udviklingen i den Skure, den nu er inde i, vil Situationens bitre Alvor snart blive følelig for os alle. Det gælder da om, at enhver Borger og enhver Gruppe af Borgere forstaar, at Solidaritet og Sammenhold ikke blot er noget, man kræver af andre, men ogsaa noget, man selv maa ofre til. Man klarer ingen Vanskeligheder ved at lade Sorteper gaa videre. Vi maa alle finde os i, at vort Tøjr bliver kortere, at Tøjrslaget bliver mindre. Naar vor Købeevne over for Udlandet forringes og de offentlige Udgifter samtidig er stærkt stigende, bliver der selvsagt færre Forbrugsgoder til Raadighed, og det vil under saadanne Forhold ikke være muligt at opretholde Befolkningens Levestandard ubeskaaret. Den Tale, at det blot kommer an paa at købe løs i Udlandet, selv om de sidste Reserver skal springe, anser jeg for ansvarsløs Tale. Hvis den blev fulgt, kunde det komme Befolkningen dyrt til staa.

Det ærede Medlem Hr. Krag følte sig overbevist om, at der ikke blev Mulighed for at undgaa Laanevejen, hvis Tidens Byrder yderligere udvikles gennem Maaneder, maaske Aar. Jeg skal ikke bestride, at Laan paa længere Sigt kan blive nødvendige, men jeg kan sige, at jeg længst muligt vil søge at holde Ploven i Jorden og undgaa Gældsstiftelse til Dækning af løbende Ud-

gifter. Som det ærede Medlem Hr. Elgaard pegede paa, er Beskatningen den Form, hvorunder baade Lovgivningsmagten og Befolkningen har bedst Indseende og Kontrol med, hvorledes Byrden bliver fordelt, og det er efter min Opfattelse ogsaa den Form, der giver mindst Forstyrrelse i hele det økonomiske Liv.

Laan i Udlandet vil ikke kunne komme i Betragtning, og det hjemlige Marked er i hvert Fald for Tiden beslaglagt af Erhvervslivet i en Grad, der gør større Laanetransaktioner fra Statens Side lidet formaalistjellige. At gaa Inflationsvejen gennem en kunstig Kreditudvidelse vil kun gøre ondt værre ved at forstærke den Prisstigning, som det i Forvejen vil være vanskeligt nok at holde nede.

Den sundeste og sikreste Fremgangsmaade er, at vi indretter os paa at holde Hus med de Midler og Værdier, der reelt er til Stede. Enhver Bestræbelse herfor vil være en Gerning, der bærer Lønnen i sig selv. Vi vil da — naar Krigen er forbi — kunne bygge videre paa et Danmark, som adskiller sig mindst muligt fra det Danmark, der bestod, da Krigen brød ud, og dette vil være en Lykke for os alle.

Det ærede Medlem Hr. Krag gav Udtryk for den Opfattelse, at Regeringen ikke synes stærkt interesseret for alles Lighed med Hensyn til at bære de Byrder, Tidens Vanskeligheder paabyder os, og det ærede Medlem Hr. Elgaard var, saa vidt jeg skønner, ogsaa bekymret i saa Henseende. Desværre behøver man næppe at være urolig for, at den brede Befolkning ikke skal faa sin Del af Tidens Tryk at føle. Det gamle Ord, at der altid er noget i Vejen, naar Fattigfolk skal i Himmerige, skal ogsaa nok vise sig at holde Stik i denne Situation. At de, hvis Bæreevne er størst, og ikke mindst de, der har økonomiske Fordele af de ekstraordinære Forhold, først og fremmest maa lægge Skulderen til, skulde dog ikke kunne give Anledning til Beklagelse.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard fandt det nødvendigt, at jeg, naar Tiden og Muligheden er til Stede, forelægger Rigsdagen en økonomisk Plan, der viser, hvor Regeringen mener, de Veje skal udstikkes, ad hvilke man skal gaa for at klare baade den ene og den anden Opgave. Jeg maa hertil sige, at jeg er bange for, at Opgaverne vil melde sig stykkevis og maa løses stykkevis, efterhaanden som Vanskelighederne tager til i Styrke, men naturligvis kan ingen stærkere end Finansministeren være interesseret i at have en Plan at arbejde efter, en fast Grund at staa paa.